

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.
Rokopisi se ne vračajo.
List izhaja vsak dan razen
nedelj in praznikov ob
4. uri popoldne.
Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.
Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.
Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

Narodni dnevnik

Stev. 1.

Celje, v soboto, dne 2. januarja 1909.

Leto I.

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno K 25—
polletno K 12.50
četrtletno K 6.20
mesečno K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od dveterostopne
petik vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Nasi smotri.

Dolgo pričakovani spodnještajski „Narodni dnevnik“ stopa danes prvič pred slovensko javnost. Mnogi se nas veselo in nas pozdravljajo, mnogi nas že pri rojstvu sovražijo ter delajo načrte, kako bi nas upropastili. Vendar je naša pot neodvisna nasproti vsem pomislekom. S trdnimi načrti in z dobrimi nadami začnemo.

„Narodni dnevnik“ bode v prvi vrsti neizprosni branitelj naših narodnih pravic in pospeševatelj teženj slovenskega naroda. Ne vsled malikovanja pred narodnostno idejo kot tako, ampak zato, ker se mora naš narod obupno boriti za svoj obstoj in za svojo bodočnost nasproti narodom, ki nas obdajajo in nasproti krogom, ki pri nas vladajo. Težek bode boj, v svesti smo si pa, da bodo stali najboljši sinovi naroda kot sobojevniki v naši službi in zato se naenjamo uspehov.

Majhni po številu moramo biti Slovenci trdni v kulturi, svež duh mora prevevati pri nas socijalni razvoj, tekmovali moramo s sosedi v gospodarskem napredku. Naš list bode zato imel pred očmi zmiraj visoki smoter vzgajati množice naroda na podlagi izkušenj vsega za naše razmere merodajnega sveta. Ponosni smo na odlične sotrudnike širom slovanskih in neslovanskih dežel, katerih sodelovanje nam je že danes zagotovljeno. S tem nam bode omogočeno urediti našim odjemalcem duševno hrano, ki bode odgovarjala, kakor upamo, splošnemu svetovnemu napredku.

Povdarjajoči posebej dele za napredek na gospodarskem polju se ne zapiramo prepričanju, da so v tem oziru v veliki meri merodajni železni vedno veljavni zakoni, vendar pa vemo, da se da gospodarski razvoj s smotre- nim političnim delom ugodno dvigniti v prid onim ljudskim skupinam, ki se za svoj gospodarski napredek vstrajno borijo. Naša skrb bode vpreči v delo najboljše veščake izmed trgovskih, obrtnih in kmečkih krogov. Ravno napredek v gospodarstvu je Slovencem nujno potreben, od njega je odvisna bodočnost naše narodne bitnosti.

Odkrito povemo, da se bomo poslužili pri našem velikem delu v prvi vrsti vrlih političnih delavcev, ki nam jih daje na razpolago organizacija „Narodne stranke“ na Štajerskem. Obenem pa povemo, da nam tudi na to stran roke ne bodo vezane, ker se nam tudi ne smejo vezati, ako hočemo zmiraj le napredek naroda, ne pa političnih skupin. Nikdar ne sme postati „Narodni dnevnik“ opora klik, čegar jamstvo je dano v tem, da je lastnik lista zadruga „Narodna založba v Celju“, v katero je odprt pristop vsem, ki hočejo vplivati k vednemu izboljševanju slovenskega tiska.

Nikakor se pa ne omejimo na deželne meje, dasiravno je jasno, da bode naš list celokupnemu narodu najboljše služil že s svojo močno eksistenco ob nevarni narodni meji proti severu. Ukrenilo se je pa, da bode naše gla-

silo zmiraj aktualno zlasti tudi z ozirom na središče Slovenije, ki more z našim neustrašenim kritičnim delom le pridobiti in napredovati, kar itak opravičeno zahtevamo Slovenci vseh dežel. Nikdar pa ne bode ušla naši pozornosti tudi Koroška, ki je obrambe od vseh strani potrebna; že iz upoštevanja splošne narodne potrebe bomo se pa trudili, da se bode zrcalilo v našem listu tudi bujno napredujoče Primorje.

Ne bomo odkrivali naši javnosti škandalov, kakor če bi se istih veselili, brezobzirno pa bomo trebili gnilobo kjer si bodi, četudi vsekamo s tem komur si bodi občutno rano. Kritika, brezobzirno presojevanje zadev, ki se skupnosti tičejo, more skupnosti, narodu koristiti. Od nikogar se ne bomo dali komandirati, vsakogar, ki ima dobre namene, pa bomo upoštevali. Oseb se ne bomo dotikali, razen če bode to velevala korist javnosti in naroda, v tem slučaju nam pa nikdo ne bode previsok in prenevaren, da bi si ga ne upali primerno privoščiti.

Ker nam pa ni za prospeh oseb, ampak nam je blagor naroda najvišje načelo, pričakujemo tudi pomoči od vseh rojakov, ki ljubijo napredek našega naroda. Drzen korak v svet smo storili. Dnevnik je veliko gospodarsko podjetje, ki je zlasti v svojem početku potrebno podpore. Narodnjaki, Vaš ponos bodi procvit „Narodnega Dnevnika“. Nikdo naj ne manjka pri našem epohalnem podjetju, kdor družega ne more, bodi odjemalec in plačnik lista, kdor more več, bodi podpornik istega z duševnimi prispevki in z denarno podporo „Narodne založbe“. Čim več boste za utrjenje lista storili, tem bolj boste sami sebi koristili, ker bode postal list tem boljši. Kultiviran človek, ki drži količjak na snažnost, se ne bode obotavljal izdati nekaj desetice na leto, da si oskrbi milo za umivanje. Odkritosrčen narodnjak bode pa pri dobri volji lahko porabil na dan par vinarjev kot naročnino „Narodnega Dnevnika“. Kdor nima svojega časopisa, nima pravice imenovati se zavednega državljana.

Vzgojimo trdejši in samozavestnejši zarod!

Slovenci smo mehki in premalo samozavestni narod. Premehki smo! Naše rahločutno srce odgovarja na najmanjše zunanje utise, se rado širi in raduje in še rajši krči in — zdi- huje. Naša duša se najrajši ziblje po čarobnih valovih bujne domišljije.

To dejstvo lahko opazujemo povsod, spričujejo nam ga pa posebno naše pesmi — narodne kakor umetne — ki so odmev in odsev našega notranjega žitja. Kratko rečeno: Slovenci smo narod Gregorčičev, narod lirikov. Krepke, odločno moške prikazni, kakor je naš Aškerc, so le izjeme in — „Husitov ne rodi slovenska zemlja“ — — —

Mehki smo, četudi ne mehkužni. V vojski so naši slovenski fantje bili vedno vrli junaki in tudi v mirnih časih jim le prehitro vzkipi in prečesto teče — rdeča kri.

Toda vse naše junaštvo nam takoj nide, ako vidimo — narod plebejski — pred seboj gosposkega ali tujega človeka. Le tako je mogoče, da se pri- tepe v naše lepe kraje toliko tujcev, ki se obogate med nami in nas končno z našim, s krvavimi žulji zasluženim denarjem vpregajo v svoj duševni jarem ter nas potujčujejo, zaničujejo vse, kar nam je svetega in dragega. Ker smo premalo samozavestni!

Od kod ti narodni napaki? Globoke korenine imata. Kot poljedelski narod smo bili Slovenci že od nekdaj miroljubni in naša borna rastlinska hrana nam ni krepila in dražila naše krvi, kakor n. pr. lovčev Germanom, ki so na medvedovih kožah prebavljali svoj živalski plen — — —

In vsa naša poznejša žalostna zgodovina nas pouči dovolj. — Samostojni nismo bili nikdar skoraj v ničem. Oni pa, ki nas tlačijo stoletja in stoletja nam ob vsakem izjalovljenju ka- kega samostojnega podjetja z nepri- kritim veseljem očitajo, da brez njih sploh nismo sposobni za nič — — —

Valpetov bič nemških graščakov, ki so ga čutili naši pradedje s podvo- jeno boljšo, še vpliva na vnukov vnuke in nam krivi naše hrbte pred vsako, vsaj na videz boljšo suknjo, četudi nas navdaja z nezaupanjem.

Krivi pa smo tega tudi sami. Po- svetna inteligenca, kar je je vsklilo iz našega naroda, se je še do novejšega časa čutila nekako vzvišena nad lastnim narodom ter se mu je večinoma odtu- jila, bodisi kot prvaška ali kot nem- čurska. Duhovska pa je vedno skrbno čuvala, da se je ohranilo v našem člo- veku čim največ srednjeveškega duha. Saj nahajamo slučaje, da se da kak novoposvečeni gospodič vikati in oni- kati od svojih najbližjih sorodnikov, celo od bratov, sester in — staršev. In da se še vedno zahteva vsem zdrav- stvenim in zdravim človeškim nazorom nasprotujoče poljubovanje ali lizanje rok, ne le od otrok temveč tudi od sivolasih starčkov ter se jih pusti stati in dregetati tudi v najhujši zimi na cesti s klobukom v roki, je znano dovolj. — — —

Rojaki! Ako hočemo imeti kdaj narod, ki ne bo klonil pred vsakim tujcem in krivim prerokom vratu in duha, otrgnjmo kolikor le mogoče že našo mladino ter jo napeljnimo k pravi samozavesti; ki se naj nikdar ne kaže v sirovi bahatosti, pač pa v olikanem umevanju in odločnem pričanju člo- vškega dostojanstva!

Politična kronika.

Dr. Kramar o aneksiji Bosne. „Ru- sko Slovo“ prinaša interview z dr. Kramarjem, ki pravi, da je habsburška dinastija z aneksijo prenesla samo svoje nasledno pravo na okupirane dežele. Bosansko prebivalstvo bo šele sedaj moglo uspešno začeti z bojem zoper germanizacijo in madjarizacijo, in to je pogoj narodne eksistence Bo- sne in Hercegovine.

Seja ministrskega sveta. Dunaj, 2. j. n. Danes se posvetuje ministr- ski svet: 1) o sklicanju češkega de-

želnega zbora, 2) o ureditvi jezikovnih razmer pri pošti na Češkem, 3) o pred- logi glede ustanovitve italijanske uni- verze, katere sedež še pa ni določen.

Ogrsko socijalistično delavstvo je proklamiralo za v četrtek 31. decem- bra generalno stavko po celem Ogr- skem in sicer zaradi postopanja koa- licijske vlade zoper delavstvo; vlada na uprav kozaški način razpušča razne delavske organizacije. Razpustila je že mnogo železničarskih, v zadnjem času pa tudi centralo in vse strokovne sek- cije zveze kovinarskih delavcev ter strokovno sekcijo mizarjev. Začel se je torej na Ogrskem velik boj med organiziranim delavstvom in vlado. — V Budimpešti je 31. dec. stavkalo nad 100.000 delavcev. Izšel ni noben ča- sopis. Vršilo se je 10 ljudskih zboro- vanj. Policija je nastopala brutalno in prišlo je do krvavih spopadov.

Drobne politične vesti.

Pri pošt. ravnatelj. v Pragi zastopata češki in nemški poštni rav- natelj naša nasprotna stališča glede notranjega uradnega jezika pri ravnateljstvu. Odločiti bo moral najbrž vodja trgovskega ministerstva Mataja. — Češke nevarnosti se silno boje na nižjem Avstrijskem. Na Dunaju so sklenili zahtevati od deželnega zbora, naj določi nemščino kot izključni učni jezik na vseh ljudskih in meščanskih šolah na Nižjem Avstrijskem. — Ru- ska duma je enoglasno odklonila vladno predlogo glede ureditve javne prodaje državnih zemljišč, ki vsebujejo nafto. — Srbski vojni minister Stefanović je odstopil. Kralj je ostavko sprejel. — Avstroogrska banka je prosila ogrsko vladu za podaljšanje bančnega privilegija. — Portugalski parlament se odprl 8. marca. Tako je sklenil državni svet v nasprotju z ministerstvom.

Zveza čeških naprednih Židov za Češko in Moravsko je izdala na vse Žide med Čehi poziv, naj se z ozirom na zadnje dogodke v Avstriji otresejo nemškega liberalizma in se priklonijo češkemu narodu, naj vzgojujejo svojo deco češki, naj podpirajo češko časo- pisje, češko umetnost, češko trgovino in češko obrt.

Seja gosposke zbornice avstrij- skega parlamenta z dne 30. dec. je stala politično na višini, zato se na kratko še z njo pobavimo. Govoril je med drugimi bivši ministerski pred- sednik grof Thun, češki fevdalec: želi — pravi —, da bi poslanska in gosposka zbornica delovali roko v roki. Priznal je nadalje, da razburjenje če- škega naroda v zadnjem času izvira pač v prvi vrsti od nemških izzivanj, da pa nosi glavno krivdo avstrijska vlada, ki se še ni potrudila izvesti osnovnih zakonov, ki zagotavljajo ravnopravnost češkega naroda. Ostro je ob- sodil nemško obstrukcijo v češkem de- želnem zboru, pevanje „Wacht am Rhein“ istotam, ter se izrekel zoper kakšnokoli delitev češkega kraljestva. Energično je zagovarjal zahteve ne- nemških narodov: Jugoslovanov, Čehov in Lahov po ustanovitvi lastnih viso- kih šol ter osodil vladu, ki v teh

vprašanih ne upa vsled strahu pred Nemci ničesar ukreniti. Istotako je ostro obsodil nancno ministerstvo zaradi postopanja v vprašanju manjšinskih sol.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Čestni spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svätina.

Predgovor.

Pred enim letom sem napisal na poziv gospoda Matije Broučka knjigo o njegovem čudovitem zletu na mesec, in znamenita odkritja v mojem delu so vzbudila v celem narodu zaslužen senzacijo. Ampak našlo se je tudi med kritiki nekoliko nevernih Tomažev, ki so se delali vkljub tehtnim dokazom na koncu moje knjige, kakor da bi bila cela pot gospoda Broučka na mesec le navadna pisateljska izmišljotina. Nočem se prepirati s temi skeptiki za nobeno ceno, ki bi ne verovali, ko bi jim tudi gospod Brouček padel z meseca naravnost na glavo.

Ti neverneži so našli v moji knjigi le satiro; toda oni so trdili, da je namerjena proti ljudem, ki živijo le gmotnemu dobičku, in ki so nepristopni vsem idealnim težnjam, drugi pa so obračali njeno ost proti onim, ki vsled same idealnosti izgubljajo pod nogami tla vsakdanjosti. Imenitna satira, kateri bi moral slednjič avtor sam napisati komentar!

Iz svojega napačnega stališča so moji domnevani satiri nekaj očitali.

Prvi so ji očitali pristranost, da se baje peča večinoma le z literarnimi in umetniškimi zadevami. Kakor da bi moral satirik vselej obdelati celo življenje družbe, kakor da bi si ne mogel izbrati danes to, jutri ono posamezno stran njeno in ji darovati makari celo knjigo! Slednjič bi moglo že mesto Broučkovega izleta — poetični, sanjaški svet mesečni z eteričnim prebivalstvom, ki se živi le od rose in duha — čitatelju povedati, da hoče tam avtor obdelati le najnežnejši razcvit družabnega življenja, nikdar pa druge, gmotne njegove strani. Za mnoge izmed teh poslednjih strani bi bilo pripravno pozorišče na primer Dobropán ali Merkur, katerega obseg je šestnajstkrat manjši od zemeljskega in katerega prebivalce si moremo misliti velike kakor palec.

Drugim kritikom ni bil preveč všeč obrabljeni okvir sanj. No, okvir bi bil pri taki satiri gotovo postranska stvar. Prašam pa: Ako potrebuje avtor iz kakeršnikoli vzrokov, da bi se znašel njegov junak na mesecu — kako naj ga spravi tja? Bodisi s pomočjo sanj, ali kakega fantastičnega, nemogočega stroja, kakešnega je našel na primer Edgar Allan Poe, če se ne motim, v balonu iz časopisov zlepljenem in Jules Verne v velikanski, otli, iz topa izstreljeni krogli. Druge poti absolutno ne poznam, ako že hoče avtor svojega junaka posaditi na mesec, in dati na stran vse zakone prirodne. In to tretjo pot sem priznal izmed vseh ostalih za najmodrejšo. Po tej poti, in nikdar ne v sanjah, je prišel gospod Brouček na mesec, kakor to sam pripoveduje v moji knjigi jasno in obobzirno, in pisatelj ne more za to, da so oni kritiki bolj verovali bogve kakemu klepetanju Broučkove gospodinje in policijskega stražnika.

Zopet drug kritik mi je očital, da se menda krivično dotikam moravske kritike. Res ne vem, kje. Ali morda na onem mestu, ko pravim, da je obubožanega pegaza „videla tudi sesterska

Morava?“ Že beseda „tudi“ ga je mogla pončiti, da se je oni pegaz potikal tudi po Češkem, in ako tudi to ne zadostuje, proglasim tukaj kar najslavnejše, da imam pred kritiko moravsko in češko jednako globok respekt.

Ampak najbolestneje me je ganil s svojim referatom kritik nekega lokalnega časopisa. Zakaj dobil je v roko prospekt, v katerem je založnik „izleta na mesec“ kupcem obljubljal toliko redkih, duševnih slaščic, da so se našemu kritiku zbirale sline v ustih. Pričakoval je cel umeten ogenj iskrih dovtipov, krvavo, sa irično rezilo v vsem okrožju češkega življenja, dragocen humor in nepopisno komiko, pri kateri bode od razkošja in smeha skakal kakor oni španski dvorjan, ko je čital don Quijota, sploh kdo ve, česa je vse pričakoval — In tu imaš! Namesto vsega tega le male medle imonade, malo tega ubogega humorja in dovtipa, pri katerem se bralec le pomilovalno nasmehe, malo meglené pseudosatire na literate, za katere se nikdo nič ne briga, in na umetniške zadeve, ki nobenega nič ne zanimajo. Ko bi se bil vsaj pisatelj pri svoji poti na mesec na nekak zanimiv način poprijel najnovejše znanstvene pridobitve — kritik me tu opozori na duhapolni, znanstveni roman o mesecu izpod peresa Julesa Verneja — iz takega popisa lune, v belestričnem ogrinjalu, bi bralec črpal poleg zabave vsaj nekaj pouk. Ampak tudi tu je primanjkovalo površnemu in lahkomiselnemu avtorju pridnosti in talenta.

Kdo bi se potem čudil, da je bil naš kritik z „Izletom na mesec“ popolnoma ogoljufan in da je opazil zmoto tudi na obrazu drugih čitateljev v svoji okolici.

Temu napadalcu morem ugovarjati, da je težko pisati take znanstvene romane kakor Verne, da vsak tudi ne more biti Cervantes, in konečno, da ne morem biti porok za sijajne obljube in za navdušeni slog svojega založnika, ki me je napravil v svojem prospektu za „našega genialnega pesnika“ ali nekaj podobnega —

Branil sem se proti kritikom in sem se postavil „premišljeno“ na njih napačno stališče, kakor bi v resnici napisal le satiro. Toda večina čitateljev je sprejela moje popotovanje brez vsakih postranskih in sumljivih misli in je bila morda tudi z obliko kolikor toliko zadovoljna, zakaj od mene ne pričakuje nikakih bliščečih duhapolnosti in slogovih briljantov.

Tem, res dragim čitateljem, podajam tudi drugi spév svoje Broučkijade, zgodbo o novi, še čudovitejši poti našega slavnega mesečnega popotnika, ki bode morda od mnogih še bolj pozdravljena zato, ker nima sedaj svojega pozorišča v nadzemeljski, veterini oblasti, ampak v naši dragi domovini, v naši kraljevi Pragi, katere najslavnejša zgodovina je kakor z besedo močnega duha pozvana iz stoletnega groba in popolnoma oživljena stoji pred očmi poznih potomcev.

Toda ogoljufano lice onega referenta lokalnega časopisa in njegovih someščanov me je zasledovalo celo leto ponoči in podnevi in tudi sedaj mi mi vzbuja vest bridka očitanja. Bojim se, da ne bi kdo izmed teh gospodov, čeprav so bili že enkrat ogoljufani, vendar posegel po moji novi knjigi in bi se morda ogoljufal še bolj kakor prvič. Ne morem Vam povedati, kako nerad se komu šarlatansko vsiljujem in kako me bo bolela pritožba, da sem koga s svojim plodom prevaril. Rajši bi, dabi me nihče ne bral.

Iz strahu, da bi zopet moj gospod založnik ne vrgel med češko občinstvo trnek s kakim mamilnim sredstvom, na katerega bi se morda vjel tudi kdo

izmed onih, za katere ni pisana ta knjiga, sem napisal sedaj sam prospekt v obliki, ki jo smatram za najprimernejšo in ki se glasi:

Svarilo!

Po pravici so se odzvali že nekolikokrat glasovi, ki so svarili ljudi pred brezvestnimi založniki, ki šarlatansko povisujejo do nebes razne literarne smeti v bombastičnih prospektih kot dragocena dela in ki s tem ne le da občinstvo vedoma goljufajo, ampak tudi oškodujejo literaturo samo, ker se potem opeharjeno občinstvo z nevoljo in z nezaupanjem obrača od knjig, ki imajo resnično vrednost in sploh od domačega slovstva. Da, lahko trdimo, da so vsi, kakršnikoli prospekti le nesnaga, zakaj dobre knjige imajo pri nas — kakor vemo — tudi brez takega vsiljivega oznanila vedno dosti odjemalcev.

Iani smo videli kričečo reklamo; založnik F. Topič*) je preplaval vse zemlje krone češke z ilustriranimi prospekti Čechove knjige: „Pravi izlet gospoda Broučka na mesec“, kjer je to staro šaro brez cene tako nesramno hvalil, da so mu res mnogi sedli na limanice in potem bridko obžalovali svojo lahkovernost.

Čeprav je neki časopis to nesramnost po pravici ožigosal, namerava F. Topič letos zopet napraviti atentat na češko občinstvo. Na srečo smo zvedeli o njegovih nakanah še o pravem času in jih moremo s tem svarilom paralizirati.

Posrečilo se je nam dobiti povese pole te knjige, kateri kričeči naslov

Novi epohalni izlet gospoda Broučka sedaj v XV. stoletje

mora že sam vsakega resnega in razsodnega čitatelja napolniti z mržnjo.

A kaj šele vsebina knjige! Je to v resnici drzen pamflet na najslavnejši list naše zgodovine, na dobo husitsko, šušmarija brez nog in glave, brez duha in dovtipa, polna logičnih, stvarnih, nemožnih in groznih anahronizmov, nad katerimi si naši arheologi in zgodovinarji zlomijo roke nad glavami. Vsaka stran priča, da je pisatelj v zadnjem trenutku površno prebral nekaj spis o husitski dobi, ampak da je drugače popoln ignorant v arheologiji in zgodovini in da nima séveda niti najslabšega razumevanja duha češke zgodovine. O pouku ne moremo torej govoriti, prej o motenju čitateljev; ampak tudi o zabavi ni govora, zakaj knjiga je dolgočasna, ni zanimivo niti nje dejanje, niti popis značajev; humor, s katerim se avtor na nekaterih mestih sili, budi le usmev sočutka; satira, ki jo je imel morda na misli, je popolnoma nerazumljiva, spominja k večjemu na satiro na nedovtipne literate, ki hočejo biti na vsak način satiriki; slog je skrajno zanikern in debelih pogrškov proti duhu jezika češkega kar mrgoli na vsaki strani. Skratka, celo delo daje jasen dokaz, da je že zadnji čas obreigniti se nad postarnim avtorjem, da bi že enkrat prestal zavoljo ostudnega hrepenenja po honorarju in zavoljo kadila brezvestnih vestnih povelicevalcev poplavljeni češko občinstvo z neokusnimi plodovi svoje osivele Muze.

Tudi to pot je „okrasil“ knjigo Čechovo V. Oliva, sloveč po svoji netalentiranosti in zanikernosti, z odurnimi čirčarami in packarijami, te revne literarne brozge séveda popolnoma dostojnimi. Posrečilo se je nam dobiti nekatere podobe, ki jih moramo podati kot strašilo.

In ta plod pisateljske in slikarske revščine, ki se odlikuje po svoji neokusnosti, kakor lanski Brouček se

*) Založnik skoro vseh Čechovih knjig.

prodaja za nesramno preveliko ceno 30 kr. za zvezek in 310 gld. za celo delo, obsegajoče 21 tiskovnih pol in 114 ilustracij.

Prepričani smo, da naše svarilo doseže svoj namen in da nihče, nihče ne da krvavi ta denar za tako smet.

Skupno geslo vsega čitajočega češkega občinstva naj bode:

Obljubimo, trdno stojmo

„Izlet gospoda Broučka“ ne kupujmo!

Komur se ta knjiga pošlje na ogled, naj jo pošlje nemudoma nazaj založniku, katerega polni naslov postavimo tu na konec:

F. Topič,

založnik in knjigotržec v Pragi.

Ferdinandova cesta št. 9.

Razume se, da se „Novi izlet gospoda Broučka“ ne dobi v nobeni poštteni bukvarni.

Tako svarilo sem napisal torej sam in ker nisem prost skrbni, da bi morda moj založnik vendar le mogel mesto njega napraviti kak širokonsten prospekt, sem ga dal tudi v predgovor, da bi ga dobili ti, katerih se tiče, v roke vsaj s prvim zvezkom, katerega morejo vrniti.

Vem sicer, da si ti, ki verujejo gospodu Broučku in njegovim razmotrivanjem, vkljub temu svarilu nabavijo naše novo epohalno delo: O teh sem tudi prepričan, da se zadovoljijo s tem, kar jim more pisatelj moje vrste ponuditi in da mi ne bodo prav ničesar očitali v moji knjigi razven arheološke strani; priznam odkritosrčno, da sem v starinskih stvareh popolen lajik in da se nisem pripravil k temu delu z nobenimi resnimi študijami. — Tukaj popisujem samo, kaj je gospod Brouček z lastnimi očmi videl in na lastna ušesa slišal, in to ima vendar stokrat večjo ceno, kakor izpiski vseh arheologov in zgodovinarjev iz starih, plesnjivih listin, ki lahko lažejo ali ki so popolnoma nepristne. Ako se torej moja knjiga v kaki stvari ne ujema z desedanjimi razpravami, to naj gospod Tomek*) et consortes v svojih spisih hvaležno popravijo.

Na kraljevem gradu praškem, na vi-karki, na dan sv. Tomaža V.

Svatopluk Čech

Dnevne vesti.

One trgovce in kmete, ki hodijo k dr. Jaborneggu bode zanimalo, da ta odvetnik kolekuje vsa svoja pisma z različnimi nemškonaljivimi koleki za ponemčevalne šole, za nemčurske trgovce, za „Südmark“ itd. Taka podjetja tedaj podpirajo Slovenci, kateri hodijo k dr. Jaborneggu in nosijo svoj denar možu, o katerem je pred par dnevi priča pred sodiščem pod prisego izpovedala, da se je kot župan prav prisrčno smejal, ko je nemčurska fakinaža dne 20. septembra pri belem dnevu po celjskih ulicah pretepala Slovence. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

Za „Narodni sklad“ je natepelkala narodna gospodična Marica Jezovnikova v Petrovčah 40 K 40 vin Vrli gospodični našo najprisrčnejšo zahvalo. Priporočamo jo našim somišljenikom v vzled! Narodnjakinje porabite vsako priliko, da „Slovenec — brodarjem“ pomoči nosimo, naš čolnič pogube otmimo!

Za „Südmark“ nabirajo gojenke 4. letnika nemškega ženskega učiteljskega v Mariboru, da takoj po maturi postanejo ustanovnice z 200 K.

*) Žalibog, nisem imel pri pisanju teh vrstic še pravega pojma o prebitosti založniški, ki je moj predgovor pripojila k vsakemu zvezku do naslednjega!

*) Znan česki arheolog in zgodovinar.

Proti imenovanju nemškega šolskega nadzornika na Kranjskem je protestiral obč. svet ljubljanski v svoji seji dne 30. dec. Proti temu imenovanju je protestiral tudi kranjski dež. odbor.

Surovost. Neki vojak četovodja, je zaklal te dni v gostilni v Loki na Dravi polju posestnika in gostilničarja Franca Kaca iz Loke.

Odlikovanje. G. Fr. Brišnik, doma v St. Jurju ob Tab., sedaj okr. šolski nadzornik v Brucku ob Muri, je dobil naslov šolsk. ravnatelja.

Imenovanja. G. dr. Janko Bezjak, šolski svetnik, prof. na 2. dež. gimn. v Ljubljani je pomaknjen v 7. činovni razred. — Imenovan je za mestnega blagajnika v Ptuj Jože Leidl.

Iz Mozirja. Slovanska polharska industrija vrlo napreduje. Tu sedaj že skoraj vsi nosijo polhovke; tudi dame. Polzela in Braslovče posnemajo. „Svoji k svojim!“

Slovenska občina Pernice padla. Nedavno so bile v Pernicah občinske volitve. Kakor se čuje, je izvoljen za župana neki Kristefel po dom. Črnoglen, ki je strasten nemškutar. V občini Pernice prebivajo skoro sami Slovenci, in do sedaj je vedno županoval Slovenec. Zato je tembolj obžalovati, da je prešla v nemčurske roke posebno ker je na skrajni jezikovni meji.

V zadnjem času se je pisalo, da hočejo tudi ondotno šolo ponemčiti. Če bode novoizvoljeni župan potrjen, je temvečja nevarnost za šolo. Nam se dozdeva, katera oseba je vsemu temu največ kriva. Ko bomo imeli gotovost, izpregovorimo odločno besedo tudi o tej osebi. Igrati dvoživko je morda dobro in koristno, a nikakor ne častno.

Ponesrečil se je v nedeljo 27. dec. vrl narodni posestnik Peter Tertinek pri Sv. Primožu nad Muto. Mož je bil čez dan na lov ter se je v mraku vračal popolnoma trezen iz gostilne. Na ledeni poti mu je izpodrsnilo in padel je tako nesrečno, da si je zlomil tilnik. Pokojnik je bil šele 52 let star ter zapušča vdovo in sedem večinoma še nedoraslih otrok. Dom bode pogrešal skrbnega gospodarja, Slovenci pa značajnega moža, ki je vedno stal odločno na naši strani.

Pozdravi „Narodnemu Dnevniku“. Še predno je zagledala prva številka N. D. beli dan, so jo že „pozdravili“ naši nasprotniki, domači in tuji. Štaje, c. se že briga z „Deutsche Wacht“ v Celju vred, kako bomo plačevali stroške. Pridružil se je tema čudnima bratoma tudi „Sl. Gosp.“ in ponavljal ravno isto tožbo. No — mi smo mirni. Na hvalo marljivemu delu somišljenikov Nar. str. in vseh spodnješt. narodnjakov smo ustvarili N. D. trdno podlago in si pridobili lepo število naročnikov. Predvsem so nas častno podprli slovenski trgi! Za pravico, da smemo izdajati toliko potrebni štaj. dnevnik, pa ne bomo prosili ne nemškutarjev, ne klerikalcev.

— **Sodnja v Laškem trgu** je bila predrzna oblast. Vzlic temu, da se je radi teh „del“ govorilo pred kratkim v državni zbornici in vzlic temu, da se ji pošlje mnogo nemških dopisov nazaj, se ne poboljša. Dan na dan pošilja po okraju samonemške dopise! Slovence laškega okraja — katerih je skoro nad 90 odstotkov — opozarjamo, da niso prisiljeni sprejemati nemških pozivov kot priče i. dr. Če tudi dostavljalec izjavi, da morajo podpisati, ni treba! Na listek se naj zapiše: „Zahtevam slovenski dopis“ in vrne se naj po dostavljalcu. Če ni potem pravočasno slovenskega dopisa, se nič ne zmenite in ne hodite tja, kamor vas kličejo v nemškem jeziku. Če bi hotela kaka nemška prisnoda radi tega pomagati, se obrnite do kateregakoli

naših državnih poslancev, ki Vas gotovo z veseljem vzame pod svoje zaščeto! (To ne velja o vabilu za tožence; ako ti ne pridejo, imajo lahko veliko gmotno škodo. Vendar pa bo treba tudi v tem oziru sodnijo v Laškem trgu naučiti, kaj je njena dolžnost v jezikovnem oziru. Op. uredn.)

Pri hrastniškem rudokopu se vrše lumparije, ki glasno kriče po maščevanju. Omenimo za danes le stanovanjske razmere, drugo pa pride kdaj pozneje na vrsto. Mnogo stanovanj je takih, da bi jih človek ne privoščil niti malo boljšemu psu. Poglejmo! Če delavec rudar, oče deseterih in več otrok, zbolí, kaj mislite da imajo kaj usmiljenja z njim? Kaj še! Če nisi do tega in tega dne zdrav, potem pa hajdi na cesto, ali pa če hočeš, popelji svojo družino v lisičji brlog, a Bog ne daj na rudniškem svetu! Ali če umrje rudarju žena, takoj mora vdovec s svojimi otročiči iz stanovanja! Ali ni nikogar, ki bi Leillerja in njegove pomagače naučil kozjih molitvic?

Vina v kozjanskem okraju. Nikjer na Štajerskem menda ne čutimo tako močno letošnje krize, kakor baš v kozjanskem okraju in to iz dveh vzrokov. Ni ga okraja, ki bi bil tako daleč oddaljen od železnice kakor je ravno kozjanski, torej je brez vsake komunikacije.

Za bizeljska vina je že samo ime „Bizeljsko“ močna reklama, medtem ko se za naša vina, čeprav jih v mnogih slučajih na okusu nadkričujejo, vinski kupci ne brigajo mnogo. Da se vino, ki jih pridelujemo v južnem in vzhodnem delu kozjanskega okraja, dajo meriti tudi z drugimi imenitnimi, jasno dokazujejo odlikovanja vin g. Zanierja, ki ima svoje vinograde v Vrenski gorici v vzhodnem delu našega okraja. Vinski kupci, torej pozor! Upravištvu „Narodnega Dnevnika“ Vam bo gotovo rade volje dajalo pojasnila v tem oziru.

Slovenski učitelji in učiteljice! Naročajte si slovenske liste potom socialnih odsekov!

Narodna delavska organizacija v Ljubljani vabi na ustanovni občni zbor, ki se vrši dne 3. januarja ob 2. uri popoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Vladno palačo v Ljubljani in deželnega predsednika g. Schwarza zadnje noči stražijo številni orožniki, ki jih je kranjska vlada priklicala iz vseh delov kranjske dežele. Za juternji javni ljudski shod v Ljubljani je odredil Schwarz izredne varnostne priprave.

Vela Nigrinova †. Po težki, mučni bolezni je 31. grudnia v Belem gradu zatisnila oči ena prvih in največjih jugoslovanskih tragedinj — Vela Nigrinova. Sodelovala je svoj čas na nekdanjem ljubljanskem čitalniškem odru, izza leta 1882, pa je bila članica srbskega narodnega gledališča v Belem gradu kot prva heroina. Lani je priljubljena umetnica slovesno praznovala petindvajsetletnico delovanja med Srbi. Vela Nigrinova je rada zahajala domov v Ljubljano in je na tamošnjem gledališču z velikanskim uspehom gostovala. Srbi ji izkažejo sedaj poslednjo čast s tem, da so jo danes pokopali na državne stroške.

Silvestrov večer v Ljubljani ni bil brez politične pikanterije. Gospoda je bila v „Unionu“, ljudstvo pa v „Mestnem domu“ pri veselici pevcev „Ljubljanskega Zvona“ in „Ljubljanskega Sokola“ v „Narodnem domu“. Vlada je zahtevala, da ji starosta predloži novoletni nagovor, sicer da ne dovoli Silvestrove zabave. Hočeš nočeš se je moral „Sokol“ pokoriti, da omogoči veselico. Vlada je starosti nekaj govora črtala. Na ta način upa Schwarz, da potlači rastoče razburjenje. Vse pa

kaže, da pri Ljubljancih vplivajo taka sredstva ravno nasprotno.

Učitelj Silvester iz Črnuca vrha nad Idrijo, znan po tem, da so ga kranjski klerikalci smrtno preganjali in ga je deželni šolski svet discipliniral, je prestavljen s 1. prosincem t. l. v Trzin na Dolenjskem.

Telefonska številka „Narodnega Dnevnika“. Ker je celjsko telefonsko omrežje za sedaj premalo in se pred razširjenjem ne sprejme nobenega novega abonenta, prosimo naše dopisnike in zanjnike, da telefonirajo za sedaj „Nar. Dn.“ pod št. 48 (interurb.)

Iz Vranskega. Ker se po nekaterih gostilnah na nesramen način žali slovenske goste z besedami: „windische Hunde“, priporočamo vsem zavednim narodnjakom sledeče gostilne: K. Košenina, T. Šentak, I. König, I. Brinove.

Iz Slov. Bistrice. Tukajšnje ulice so s posredovanjem olepševalnega društva dobila nova imena; poleg drugih so tudi dr. Linkove in Versolattijeve ulice in Stigerjev trg. Kako pa so mogli pri tem prezreti Watzeka, nam je nerazumljivo!

Čitalnica v Slovenski Bistrici je izvolila na svojem zadnjem izvanrednem občnem zboru gg. Petra Novaka in Ivana Grobelška svojim častnim članom.

Iz Ptuja. Na Gornjem Štajerskem se je ponesrečil na Božični dan jurist Viktor Molitor, sin pokojnega ptujskega lekarnarja Molitorja. Rodovina živi na Dunaju.

Iz Ljutomer. Doba občnih zborov je tu. Sedaj je na Vas društveniki, da si ustanovite društvo, kakoršnega si želite. Dober odbor, dobro društvo! Ne ozirajte se na prijateljstvo, sorodstvo ali stan, izvolite v odbor sposobne in delavne ljudi, take, katerim je delo glavna stvar, ne pa čast. Ne poslušajte podpihovalcev, ki zasledujejo v raznih društvih le osebnih dobičkov!

Iz Pilštanja. Dne 30. grudnia 1908. je preminul g. Jožef Čizek, nadučitelj v pok. na Pilštanju po dolgi mučni bolezni ob 1. uri zjutraj 75 let. Bil je kremenit značaj in vrl rodoljub. Blag mu spomin!

Advokati in odvetniki v Celju. V Celju imamo 7 advokatov, 1 odvetnika in 2 Rechtsanwalte.

Deželnozborske volitve na Štajerskem se bodo vršile začetkom meseca aprila. „Sl. G.“ pripomnja k temu: „Denimo, da tudi z enim nasprotnikom sklene km. zv. premirje (!), vendar še bo treba boja proti trem sovražnim vrstam. V volilnih bojih je najboljša in najostrejša orožje zelo razširjen list. Posebno ta zadnji opomin naj leži našim narodnjakom pri srcu: širite naš „Nar. Dnevnik“ in „Narodni list“, edina radikalno-narodna in neodvisna lista na Spodnjem Štajerju.“

Finančnim stražnikom se bodo zdato boljše plače. Pobjolšek znaša za celo državo 4 milijone kron.

Drobne novice. Dne 28. dec. je umrl v Šmarju pri Jelšah bivši gostilničar in mesar Karol Jagodič ml. — V Mariboru je umrl 26. dec. frančiškan Nazarij Schönwetter.

Zaveden narodnjak je gosp. Jakob Kumer v Slivnici pri Celju. Nabral je 3 K za „Narodni sklad“. Priporočamo ga v posnemanje.

Nezavednost ali neverednost? Mnogi Savinčani še vedno naročujejo nagrobne spomenike pri kamno-eku Kullchu v Gaberju, vkljub temu, da so slovenski listi že mnogokrat ožigosali nemškutarstvo tega moža in da celjska kamnoseška družba (g. Diehl in tov.) izdeluje nagrobne spomenike mnogo ceneje. Rojaki, ozirajte se na to in ne redite ljudi, ki vas ob vsaki priliki zaničujejo!

Napačna vzgoja. Od Velike Nedelje smo zvedeli, da je tam na nekem „izobraževalnem“ tečaju učil g. kaplan

Stuhec mlade kmečke fante surovosti na polit. shodih. Kako more kaj takega počenjati človek, ki je vendar kolikor toliko izobražen in še povrh duhovnik? Zavedne narodnjake more tolažiti to, da take surovosti končno kaznujejo same sebe in padejo na povzročitelje nazaj.

Plesne vaje. Vsled slabe udeležbe opusti plesni odsek „Celjskega Sokola“ plesne vaje. Iste se vršijo v nadalje vsako nedeljo v Žalcu.

„Novi Slov. Štajere“ se bode po Novem letu izpremenil v tednik in se bo imenoval „Sloga“. List poroča v uvodniku svoje zadnje letošnje številke, da si je pridobil zlasti med štaj. klerikalci mnogo somišljenikov in podpornikov. — To dejstvo kaže, da geslo prof. Fona „wir müssen gegen dr. Ploj alle Streitkräfte mobilisieren“ (pri deželnozborskih volitvah) ne bo našlo preveč navdušenega odmeva med treznimi zvezarji. — Kakor se vidi, gosp. prof. Fon tudi še ni pozabil nemški Bi bilo nečastno za moža, o katerem pripovedujejo ljudska usta, da je bil član novomeške kazine!

Neznosna draginja. Na ljubljanskem trgu je stalo o božičnih praznikih eno jajce po 18—20 vin.

— **V konkurz** je prišla Marija Schamschnla, trgovina z mešanim blagom, Gradec, Reieschulg. 4. Oskrbnik konkurzne mase je dr. J. Spieler, odvetnik v Gradcu, komisar pa okrajni sodnik dr. Skumovič.

Drsanje po Gaberju. Otroci v Gaberju imajo to slabo navado, da se sedaj po poti, ki je določena za pešce, drsajo. S tem napravijo na mnogih mestih pot tako, da je smrtnonevarno hoditi po nji, posebno če še pade malo novega snega. Razni fantalini pa so celo tako predrzni, da se zaganjajo v ljudi: včeraj so v Gaberju podrli na tla neko staro ženico, pri slov. pokopališču pa starega moža tako, da so ga komaj spravili na noge. Policaj sicer pridno jemlje drsalke, a povsod ne more biti sam. Naj bi se v tem oziru boljše poskrbelo, da bo varno hoditi po Gaberju.

Položaj na Hrvatskem.

(Pismo „Narodnemu dnevniku“).

Zagreb, 31. decembra 1908.

I.

G. urednik, rad se odzovem Vašemu pozivu, da Vas redno pregledno informiram o važnih dogodkih na Hrvatskem. Storim to temraje, ker mislim, da bom na ta način tudi jaz doprinesel kak kamenček k zgradbi nove slovenske trdnjave v Celju. A mi Hrvati dolgujemo baš v novjšem času mnogo Vam Slovincem za mnogobrojne nam izražene simpatije za našo borbo baš v najtežji dobi. Gotovo ni bližjih si slovanskih bratov nego so Slovenci in Hrvati. A ne mislim tu na kri in jezik. Glavno je, da nas veže tudi preko državnih mej — jeden veliki politični zid, jedna velika ideja. Ideja jugoslovanske vzajemnosti.

Nismo sicer blizu tega ideala. Dokler je Hrvatski vsiljen absolutistični režim samo zato, ker so „kompetentni faktorji“ na Dunaju in v Pešti v slogi Hrvatov in Srbov, reprezentirani po hrvatsko-srbski koaliciji, videli nevarnost Jugoslovanstva, dokler nam ne dajo živeti kot naroda, ampak z vsemi mogočimi sredstvi podpirajo in netijo zubelj razdora in sovraštva med enim narodom dveh imen — dotedaj se ne smemo varati s praznimi obljubami, da bi nam isti faktorji, ki vso svojo moč nad nami zidajo na naš blazni preprič, naenkrat hoteli pripomoči k temu, da bi se združili v eno državo.

V drugič pa bi nam baš delovanje naših sevrastnikov moralo pokazati pot

in cilj naše rešitve. V boljšo bodočnost moramo gledati šele, če si jo predstavljamo za vse obenem: za Hrvate, Slovence in Srbe. Jeden pot do tega daljnega cilja, četudi se zdi neznan, pa je pogoj za vse druge; — je naše medsebojno spoznavanje, dobra, zaustavljiva informacija. Naj se celjski Slovenci ne poučujejo o našem delu in o naših težnjah morda samo iz „Neue Freie Presse“, ampak naravnost iz Zagreba, mi pa zopet ne črpajmo vesti o vaši silni borbi iz raznih nemških novin, ampak dobimo naravnost dobro informirani o vsakem koraku vašega napredovanja, in eto nam vzajemnosti, koje ne morejo preprečiti nikaki bajoneti, nikaka sila.

Da treba v tem smislu i na eni i na drugi strani delati — o tem nihče od nas ne dvomi.

(Dalje sledi.)

Dopisi

Trbovlijska občina v novem letu. Leto dni po velikih izprehembah v naši občinski upravi, ki je menda za Ljubljano največja na Slovenskem in vsled industrijskega značaja občine tudi jako obsežna in komplicirana, je sprejel občinski odbor proračun za leto 1909, ki na videz ni nič kaj razveseljiv. Za več kakor 20%, od 44% na 66% se bodo zvižale občinske doklade v novem letu in povsem upravičeno je zahtevati kritičnega pregleda čez načrte in sklepe naših obč. zastopnikov, predno smemo odobravati tako občutno zvišanje davkov. V naprej priznavamo: po velikem delu je to zvišanje povzročeno popolnoma avtomatično; v teku zadnjih 5 let so padli vsled velikih davčnih odpisov, ki so jih povzročile velikanske investicije trboveljske premogarske družbe, direktni davki za več kakor 100.000 K tudi če bi ostale potrebe občinskega gospodarstva na višini prejšnjih let, bi se morale vzdigniti občinske doklade. Drugi činitelj je občinski proračun, ki izkazuje za leto 1909. čez 30 tisoč kron izdatkov več kakor lansko leto (59.932 K 1908, 111.771 K v l. 1909).

Popolnoma odobravamo sklepe, ki so povzročili to znatno povišanje, katerega veliki del je namenjen konečni ureditvi zdravstvenega redarstva, polje, ki je bilo do danes precej zanemarjeno. Z letom 1909. dobi občina dva definitivna občinska zdravnik, ki sta obenem tudi šolska zdravnik (menda prva na Slovenskem), gorenje Trbovlje dobijo dober vodovod, definitivno je tudi urejeno zdravstveno nadzorovanje živil, zlasti ogled mesa in živine po lastnem živinozdravniku, večja pozornost se bo lahko posvetila izolirnicam in razkuževanju, upravo pokopališča prevzame občina, ki nabavi tudi v naši obsežni dolini prav potrebne mrliške vozove. Soc. dem. zastopnik je zahteval pri tej točki še vrsto drugih naprav, s katerimi se stvarno popolnoma strinjamo: treba pa je pomisliti, da sredstva občine niso neizčrpnljiva in da se ne da naenkrat odpomagati razmeram, ki so se v preteklih dobah le preveč omalovaževale.

Z rastočim številom prebivalstva se višajo od leta do leta izdatki za šolstvo, ki presegajo za l. 1909. s svojim zneskom K 46.041 lansko postojanko za več kakor 4000 K. Šolstvo v naši občini je (to lahko smelo trdimo) vzorno in občina je podpira kolikor more: vsa učila so brezplačna, provizornim učiteljem je zboljšan materialni položaj z remuneracijami, šolska poslopja so nova in primerna. Socijalna skrb za otroke naših delavcev in kmetov, pa bo razumno in res na-

predno občinsko upravo morala sčasom privedi do odličnega koraka: omogočiti nadarjenim domačim sinovom višjoizobrazbo v komunalni realki; obstoječa rudarska šola je sicer velikega pomena, ne more pa seveda nadomestiti vsaj nižje srednje šole.

V enem oziru moramo zaznamovati v občinskih proračunih naše občine nedostatek: pogrešamo na naših šolah toli potrebnih šolskih kuhinj, in precej številno po velikem delu revno dijaštvo iz Trbovelj ne vživi od drugače za šolstvo in izobrazbo tako vnete občine prav nikake podpore. Ne zahtevamo morda ustanovitve cele vrste štipendij, pač pa bi bilo potrebno, da tvorijo podpore raznim dijaškim kuhinjam in podpornim društvom stalno postojanko občinskega proračuna.

Z zadovoljstvom smo opazili v proračunu tudi znatno svoto 3000 K za ustanovitev javne občinske knjižnice v Trbovljah (po „Prosveti“) in za podporo že obstoječe na Hrastniku. Ta postojanka in pa veliki prispevek k jubilejnemu fondu je pač najlepša proslava cesarjevega jubileja.

Napravi in zboljšanju cest posveča letošnji proračun večjo pozornost kakor njegovi predniki, lanska postojanka se je zvišala od K 4000 na K 11000; na ta način se pridobijo sredstva za intenzivnejše negovanje prometnih zvez, s čimur bo zlasti našim kmetom ustrezno. Kmečkim gospodarskim interesom je tudi posvečena svota K 1500 za plemensko živino in naravno vzorne drevesnice. Kot cerkvenokonkurenčni odbor je občinski odbor dovolil za neobhodno potrebne poprave pri župnijski cerkvi K 1500. — želeli bi le bilo, da se iste svote nakažejo res le za neobhodna popravila cerkvenega poslopja potrebni zneski. Resnici na ljubo bodi konstatirano, da je vest, kakor da bi dobil župnik od občine kakoršnokoli remuneracijo, neresnična; pač pa prejemale kaplani kot kateheti letne remuneracije, ki so iz nam neumljivega vzroka dva do trikrat večje kakor one provizornih učiteljev.

Izmed drugih večjih postojank omenjamo prispevek K 4000 v ubožno blagajno, katere glavno dotacijo pa tvori posebni ubožni in jubilejni fond; 1000 K je uvrščenih za gasilno društvo, katerega delokrog je tako obsežen, da je stalno spopolnjevanje gasilnih naprav nujno potrebno.

Marsikdo bo z nami vred pogrešal v občinskem proračunu nekatere manjše postojanke; so to prispevki za naše narodne in obrambne korporacije, na katere naj bi nobena slovenska občina ne pozabila. Par sto kron razdeljenih v narodne namene, podpre dotične korporacije materialno in, kar je morda še večjega pomena, tudi moralno. Naša občina ima dvetretjinsko slovensko večino, zato je ne le samoobsebi umljivo, da je odklonila naravnost predrzno prošnjo hrastniške šulferajnske šole za podporo, moralo bi biti tudi samoobsebi umljivo, da ne pozabi podpirati važnih narodnih institucij.

V splošnem je občinski proračun odobravati zlasti že zato, ker izraža jasno voljo do gospodarskega in socialnega napredka naše velike občine, katere zastopstvo je po 3/4 slovensko, v nadpolovični večini napredno.

Treba pa pri tej priliki povedati eno: razni dogodki pokažejo vedno z novega, da sedi v našem občinskem odboru nekaj Slovencev, ki kažejo vse prej kakor pa narodno zavednost. Naj le navedemo en sam slučaj. Pri volitvah v krajni šolski svet so dobili slovenski kandidati le po 9 glasov, akoravno je bilo pri dotični seji 13 Slo-

vencev navzočih — ki so očitno oddali svoje glasove nemškemu kandidatu — tako da je šele po 3 ožjih volitvah zmagala slovenska lista. V isti seji, v kateri je nadomestil občinski odbor dosedajne nemške člane trboveljskega krajnega šol. sveta s slovenskimi, je predlagal v hrastniški kr. š. sv., ki je v narodnem oziru mnogo važnejši, Slovenec največjega hrastniškega Nemca Leillerja, ki je bil tudi izvoljen. Take nedoslednosti se same obsojajo, pribijemo jih le radi tega, ker bomo v naprej pazili na različne omahljivce bolj strogo ter jih brezobzirno imenovali. Ne tajimo, da je naš občinski odbor navezan na skupno delo vseh zastopnikov, torej tudi nemških, pač pa odrekamo slovenskim članom pravico do brezbriznosti in prevelike popustljivosti na narodno-gospodarskem in kulturnem polju.

Želimo, da si ohrani občinska uprava zaupanje, ki si ga je znala že v precejšnji meri pridobiti tudi v bodočem letu, smatramo to za neobhodno potrebno, ako se naj še uresničijo načrti in naloge, ki jih gotovo še v obilni meri prinese bližnja bodočnost.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Brzojavni pozdravi „Narodnemu Dnevniku“.

Mozirje, 2. januarja: Novorojeni dnevnik, dvigni svoje silno kopje v boj za naš rod in naše pravice. Budno stoj na braniku, neustrašeno stremi za ciljem! Mozirski Slovenci.

Rečica, 2. jan.: Najlepše pozdrave izpod Medvedjaka novemu dnevniku! Rečičani.

Vuzenica, 2. jan.: Naš „Narodni Dnevnik“, brani rod in mejo! Vuzeničani.

Ljutomer, 2. jan.: Mursko polje in Slovenske gorice, zibelka narodnega probujanja na Sp. Štajerskem, navdušeno pozdravljata „Narodni Dnevnik“. Somišljeniki.

Maribor, 2. jan.: „Nar. Dnevnik“ bori se za rod, prosveto in napredek. Mariborski narodnjaki.

Zopet orožniki v Ljubljani.

Ljubljana, 2. jan.: Vsled za jutri napovedanega shoda je vlada zopet še danes dopoldne konsignirala 100 orožnikov v Ljubljano. Vkljub temu nečutenemu izzivanju je prebivalstvo vendar mirno.

Strašen potres v južni Italiji.

Mesina, 2. jan. Duh po mrličih se razširja po celem mestu in je neznošen. Mrliče pokopavajo z največjo naglico celo po noči pri acetilenski luči.

Mesina, 2. jan. Pod razvalinami je še zelo veliko mrličev in ranjencev. Oni, ki izvršujejo rešilna dela, hite tje, kjer slišijo klice. Proti roparjem in tatovom so razglašene najstrožje odredbe.

Napoli, 2. jan. Sem je prepeljanih doslej 5.000 ranjencev. Oddali se bodo v razne bolnišnice po deželi.

Reggio, 2. jan. Slika razvalin, revščine in nesreče v Reggiju je nepopisna. Inženjerja Pterinija so našli mrtvega z otrokom na roki. Svojo ženo s 4 otroci je rešil.

Pogreb Vele Nigrinove.

Belgrad, 2. dec. Včeraj se je tu vršil veličasten pogreb umrle največje srbske gledališke umetnice Vele Nigrinove. Splošen je glas, da je izguba Vele Nigrinove za srbski oder nenadomestna. Vela Nigrinova je rojena Slovenka.

Potres v Alžiru.

Alžir, 2. jan. Včeraj zvečer se je občutilo tu več 3 min. trajajočih potres.

sunkov. Telefonične linije so poškodovane.

London, 2. jan. Angleška in Rusija bodejo odobrili predloge, katere bo stavila na mednarodni konferenci Avstrija glede Bosne in Hercegovine, v kolikor njih vsebina zanima.

Homatije med Avstrijo in Srbijo.

Belgrad 2. jan. Na bosanski meji je položaj vedno bolj napet, ker posamezni avstrijski vojni oddelki zelo pogostoma prestopajo mejo. Tu v Belgradu se sodi, da se hoče s temi prestopi meje izzvati konflikt in ustvariti časus belli. Srbija ostane mirna, dokler je količjak upanja, da bodo njene zahteve brez vojne izpolnjene.

Belgrad 2. jan. V včerajšnji tajni seji srbske skupštine se je dovršila debata o srbski zunanji politiki. Sklenilo se je, da se tudi javnost o važnih zadevah obvesti. V današnji javni seji se prečita interpelacija klubovih načelnikov o srbski zunanji politiki. Potem bo minister zunanjih zadev Milanović ravno tako v javni seji odgovoril, na kar sledi glasovanje o zaupnici ali nezaupnici Milanoviću. Lahko se trdi že sedaj, da bode sprejeta z ogromno večino zaupnica, ker je poročilo ministra zunanjih zadev v tajni seji skupštine popolnoma zadovoljilo.

Sarajevo 2. jan. O ranah stražmojstra Lešnjaka, kateri je bil na bosanski srbski meji ranjen se nam poroča: Dognalo se je, da so ranje povzročili strelji iz perkusijskih pušk, kakršne imajo srbski vojaki. S tem je jasno, da so streljali srbski vojaki ne kmetje, kakor se je poročalo po listih.

Tržne cene.

Na dunajski borzi za kmetijske pridelke ni skoro nobenega konsuma in nobene kupčije. Tendence je mirna. Pšenica se je cenila za 20, žito za 10, kuruza in oves za 5 vin. višje nego koncem minolega tedna.

Sladkorni trg: surovi sladkor prompt K 22'80, per oktober — december K 22'—. Tendence mirna.

Budimpeštanski produkti: trg: Pšenica per april K 12'74 (1 stot), pšenica per oktober K 10'95, žito per april K 10'32, žito per oktober K 9'16, oves per april K 8'60, oves per oktober K —, turšica per maj K 7'28, ogrščica per avgust K 14'—. Ponudba in kupčljivost zmerna. Promet 12.000 met. stot. Svinjska mast 136'—, namizna slanina 108'—. Svinjad (1 kg): stare, težke — do — vin., mlade, težke 120 do 122 vin., mlade, srednje 122 do 123 vin., mlade, lahke 122 do 123 vin.

Kava: Santos Good Average per december —, per marc 30'50, per maj 30'—, per september 29'—. Tendence trajna.

Svetovne vesti.

Potres v južni Italiji. Južno Italijo je zadela velikanska nesreča. V pondeljek je strašan potres uničil veliko mesto Mesino skoro popolnoma. Dozdaj so izkopali 9000 mrtvih in okoli 7000 ranjenih. Mrtve pokaplejo v jamah napolnjenih z ogašenim apnom, ranjene pa spravljajo na bojne ladje. Ljudje, ki so ostali pri življenju čakajo že dva dni zastonj pomoči; kajti do sedaj še niso dospeli niti zdravniki niti zdravnici. Tisoči trupel plavajo na razburkanem valovju, katerih še niso mogli oteti. 230 bolnikov mestne bolnišnice se jih je rešilo komaj 20. Pod razvalinami jetnišnice je pokopanih 200 jetnikov in 8 paznikov. Med mrtvimi so tudi francoski konzul de Pommeyrac, župan mesta Reggio in prejšnji poslanec Tripeppi in poslanec mesta Bagnare Valentio. Za oba mesinska poslanca Arigo in Orioles se še zmiraj ne ve

kje sta. pri odhodu vsakega vlaka se odigravajo burni prizori, ker vsak bi rad vstopil na vlak ter se odpeljal od tega nesrečnega kraja. — Tudi Reggio v Kalabriji je potres popolnoma porušil.

Železniški postajenačelnik v Reggio pripoveduje, da se je v oni strašni noči tik pred postajo odprlo 50 m široko brezno, iz katerega je vrglo svetlikaločo se vodo visoko v zrak. Ljudje se z revolverji v roki borijo da dobe kaj živeža. 60 vagonov premoga in kurjave so zavzeli v naskoku. Okoli in okoli mesta Reggio se je zemlja na več straneh odprla in nastali so široko zevajoči prepadi. Mesto se zmiraj bolj pogreza in se je bati, da popolnoma zgine. Pa vendar opustošenje Reggio ni tako veliko, ko v Messini, ker v Reggio ni izbruhnil ognj. V Kataniji so izkopali že 15.000 mrtvih. Cele ulice so razrušene in pionirji morajo kupe kamenja razstreljavati, da lahko nadaljujejo rešilno akcijo. Tudi mnogo drugih manjših mestec in trgov je v razvalinah. San Gregorio in 18 občin na deželi je razrušenih. V Palmi je od 14.000 prebivalcev ostalo le še kakih par sto.

Italijanski kralj se je podal na lice in nesreča je napravila nanj velik utis. Profektu, ki mu je pri izkrcanju poročal je rekel, da je nesreča mnogo večja, nego si jo kdo more predstavljati, in da jo bodo človeške moči pač komaj obvladale. Vendar se mora vse storiti, kar zahteva položaj. Jedina tolažba v tej hudi stiski bo, da smo izpolnili svojo dolžnost.

Takoj, ko se je zvedlo o tej grozni nesreči, je mnogo zasebnih ljudi in javnih zastopstev poslalo večje svote, da se ponesrečencem oblaži njihova usoda. Tako je poslal naš cesar 50.000 frankov. Dunajsko mesto podari 20.000 lir in Gradec 1000 K.

Društvene vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je poslal g. dr. Kalan od poravnave gg. Zager-Kudli K 10.

Politično društvo „Pozor“ v Ptuj si je na občnem zboru dne 30. dec. 1908. izvolilo sledeči odbor: Dragotin Zupančič, predsednik, dr. Franc Jurtela, predsednikov namestnik, Josip Zelenik, Ferdo Skuhala, Mihael Brenčič sen., o. Lenart Vaupotič in Ivan Kocmut odborniki. Franc Mahorič, Ferdinand Pšunder, Aleksander Rihterič, namestniki odbornikov.

Mariborskega Sokola redni občni zbor se vrši v soboto dne 9. prosinca 1909. ob 8. uri zvečer v sokolski sobi Narodnega doma v Mariboru s sledečim sporedom: 1. Pozdrav staroste. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo načelnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Volitev a) staroste, b) podstaroste, c) načelnika; d) odbornikov in njih namestnikov, e) preglednikov računov, f) odposlancev na občni zbor „Slovenske Sokolske Zveze“. 6. Slučajnosti. — Na zdar!

Odborova seja „Zveze nar. društev“ se vrši v soboto dne 9. januarja ob 8. uri zvečer v rdeči sobi restavracije „Nar. doma“ v Celju.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj ne zbornoje 6. temveč 14. jan. v ptujski okoliški ljudski šoli.

Slovenjegraška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda in Narodna Čitalnica priredite dne 6. jan. 1909. v novi restavraciji gosp. Fr. Kaca v Smartnem ljudsko veselico s sledečim sporedom: 1. Letni občni zbor podružnice. 2. Ljudska tombola. 3. Nastop pevskega zbora Narodne čitalnice. 4. Prosta zabava in ples. — Slovenci! Vaša narodna dožnost je, da se temu vabilu odzovete v kar največjem številu, ter žrtvujete tem načinom svoj obolus domovini na altar!

Občni zbor Ciril-Metodove podružnice v Trbovljah se vrši v nedeljo 3. t. m. popoldan ob 3. uri pri Špancu. Občnega zbora se udeleži tudi potovalni učitelj Ciril-Metodove družbe g. Ivan Prekoršek. Prav mnogoštevilen obisk je nujno potreben.

Ivan Cerjovič, veleposesnik na Dobovi pri Brežicah je vsled neke poravnave radi razžaljenja časti plačal za družbo sv. Cirila in Metoda 12 K in za celjsko podružnico Glasbene Matice 12 K, kar se mu na tem mestu potrjuje.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal dr. Horvat, odvetnik v Ptuj, 20 kron iz neke kazenske razprave, udeleženci obč. zbora južnoštajerskega čebelskega društva pa so poslali po dr. Žižku iz Ormoža 6 K 10 vin. — Hvala!

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj ima svoj občni zbor dne 6. januarja 1909. v šoli na Vidmu (ne v Brežicah, kakor je bilo prvotno določeno). Zborovanje se prične ob 10. uri dopoldne ter se vrši po sledečem vspredu: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Društvene zadeve in razni nasveti. 3. Poročilo predsednika o društvenem delovanju lanskega leta. 4. Poročilo blagajnika o stanju društvene blagajne in pregled računa za l. 1908. 5. Volitev novega odbora za prihodnjo triletno dobo. Predavanje tov. Peska o tematu „Naše delo“. Odbor pričakuje z ozirom na važnost vzporeda mnogobrojne udeležbe.

Iz sodne dvorane.

Celjski 20. september še enkrat pred sodnijo.

Še le pretekli tork 29. decembra se je vršila pred c. kr. okrajno sodnijo v Celju glavna razprava zoper one nemške razgrajace, ki so 20. septembra celo vrsto Slovencev v zmoti celo nektare Nemce pretepali in poškodovali.

Razprava je sicer za storilce končala ugodnejše nego so mogli sanjati, ker je vsa policija in sploh celo mesto nastopilo v obrambo „nedolžnih žrtev“, pa zanimiva je bila razprava vendar in slovensko ljudstvo si jo bode globoko v spomin zapisalo. Razpravo je vodil v porotni dvorani okrožnega sodišča okrajni sodnik dr. Kotnik. Zapisnikar je bil dr. Kovča, zastopnik drž. pravdnštva je bil avskultant Kurnik. Zagovorniki so bili dr. Jabornegg, dr. Riehl in dr. Zangger, ki so pa spadal, kakor je razprava pokazala, deloma bolj na obtožno klop nego med zagovornike. Kot zastopnik zasebnih udeležencev je prisostvoval dr. Vek. Kukovec.

Obtoženih je bilo 18 oseb. Razun Lenevega uslužbenca Konrada Jevšenaka in urednika Walterja in mladega Derganca so bili vsi osebnno navzoči. Obtoženi so bili prestopka tepeža in zoper telesno varnost, eden zaradi hudobne poškodbe tuje lastnine.

Posebej je razprava dognala sledeče:

1. Otmar Derganc, mestnega ekonoma sin, obsojen že zaradi razbijanja šip na „Narodnem domu“ na 4 tedne ječe, je bil obtožen še nadalje, da je telesno poškodoval Rudolfa Tovornika iz Štor in da je metal za slovenskimi dijaki kamenje. Dognalo se je, da je Rudolf Tovornik res dobil znatno telesno poškodbo in je ta priča od zacetka odločno izjavil, da sta ga tepla Otmar Derganc in visokošolec Hren. Pozneje je ta priča iz neznanih vzrokov izjavil, da ga je poškodoval nekdo drug, pa ne ve, kdo.

Priči Goleš in Stibler sta pa trdili, da je Derganc podil dijake in celo s kamni tolkel na hišna vrata. Priča Stibler je potrdil, da ga je napadla cela tolpa z gorjačami oboroženih pretepačev ob pol 2. uri popoldne med kolodvorom in vrtno ulico. Priča notar Baš je slišal, da sta se udeležila pri pretepih sedmošolec Achleitner in Otmar Derganc.

Dergancev zagovornik dr. Zangger je seveda vse utajil, rekoč, da je Derganc nedolžen.

2. Znani Mehlsack, ki je tudi že dobil 4 tedne ječe zaradi pobijanja šip, je moral biti od sodnika zaradi nespoodobnega obnašanja pri razpravi k redu poklican. Fant je pravi znak pokvarjene celjske mladine. Med razpravo je javno zavžil svojo južino in se iz sodnije norčeval. Obtožen je, da je mirne ljudi pretepal. Samoobsebi se razume, da je vse zatajil.

3. Fric Skoberne, gostilničarke sin, je obtožen, da je s klici: „Tu so tudi Slovenci!“ hujskal tuje pretepače k pretepom. Znano je, da so bili pretepači večidel od zunaj naročeni, Celjani

so jim pa kazali, koga naj tepejo in kje naj razbijajo. Tudi ta obtoženec seveda vse taji.

4. Fridrik Walland je tožen, da je visokošolec Novačana tepel ob 3/4 7 zvečer pred kolodvorom. Tudi ta obtoženec se dela docela nedolžnega. Priča Čepak je pa izrecno potrdil, da so napadli Novačana pri kolodvoru in tudi pri kavarni „Union“, ter mu iztrgali klobuk in suknjo. Ko je hotel Novačan uiti, je mladi Tepei klical: „Držite ga“.

5. Urednik „Deutsche Wacht“ Daniel Walter, ki zdaj študira v Gradcu, je tožen zaradi pretepa. Seveda tudi vse taji.

6. Tudi obtoženec Rudolf Cvetko, praktikant pri geometru Lebiču, ki živi le o slovenskem denarju, se vede pred sodnikom nedostojno ter se pozove k redu. Obtožen je, da je bil skoro pri vseh pretepih udeležen. Sodnik opozarja na tozadevne priče, zlasti na pričo Vok.

Obtoženec pogumno taji in pravi, da bode tožil, ker je razžaljen.

7. Glavni sotrudnik izgredev Richard Tepei, rojen v Žrečah, lesotrčca sin je obtožen, da je 20. sept. zvečer s palico pretepal visokošolca Novačana, mu vzel suknjo in klobuk. Tepei se dela seveda najnedolžnejšo ovčico. Pravi, da še Novačana niti ne pozna. Sodnik: Tega ni bilo treba. Iz Trbovelj so se pripeljali ta dan štirje nemški gospodje na izlet v Celje in so bili od Nemcev, dasiravno jih ti niso spoznali, grozovito pretepeni.

Dr. pl. Jabornegg: Meni je to nekaj novega.

Sodnik: To je z zdravniškimi spričevali dokazano.

Obtoženec se izgovarja na pričo dr. Žorža Skoberneta, ki ve, da je kričal: „Nazaj!“, ko se je eden preganjani Slovenec hotel oteti pred pretepači in zbežati v kavarno.

Sodnik: Priča Čepak pravi, da ste Vi kričali: „Primitte ga, držite ga!“ Obtoženec: Jaz sem nedolžen, jaz sem Slovence branil.

Sodnik: Pravi se, da ste se pozneje doma hvalili: „Herr Gott! danes sem pa Slovence pretepel!“ Tepei: Tudi to je izmišljeno.

(Konec prih.)

Listnica uredništva.

Gradec: Za danes prepozno! Imamo premalo prostora. Isto velja za Dunaj, Mozirje, Gornji Grad, Maribor, Podsedo, Trbovlje, Ljubljano, Ormož, Sv. Bolfank pri Središču in druge. Somišljeniki, širite pridno naš „Nar. dnevnik“, da se bo mogel v najkrajšem času razširiti in spopolniti! Pisma naj se ne pošiljajo na osebne naslove urednikov temveč samo pod naslovom „Narodni dnevnik“ Celje, Štajersko.

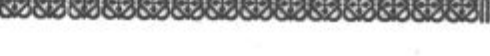
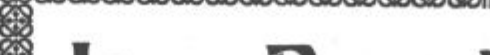

Vinske drože

kupi vsako množino po najvišji ceni

Robert Diehl
žganjarna, Celje.

24 17-1

Svoje bralce prosimo, da se pri nakupovanju in naročilih ozirajo edino-le na tvrdke, ki inserirajo v „Narodnem dnevniku“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

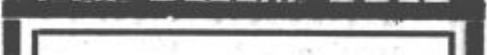
priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-1

Hotel

PRI BELEM DOLU

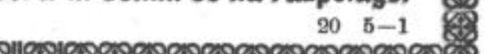
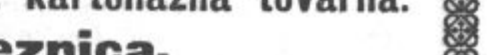
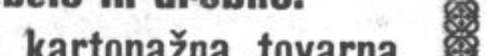
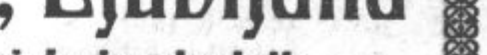
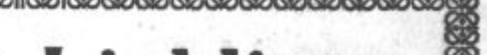
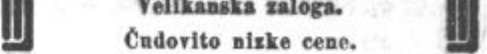
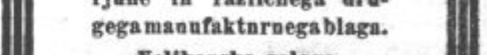
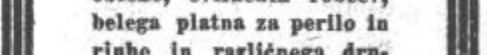
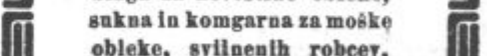
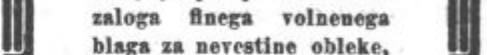
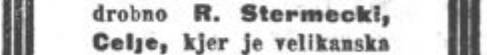
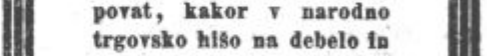
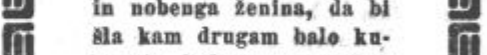
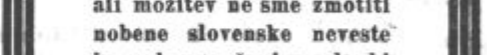
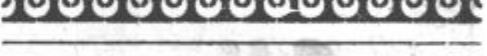
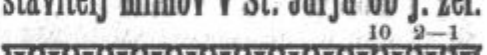
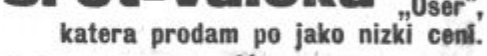
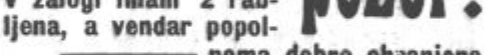
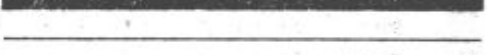

CELJE, GRAŠKA CESTA

se priporoča slavnemu občinstvu za blagohoten obisk.

Vozovi vedno na razpolago.

9 3-1

Mlinarji pozor!

V zalogi imam 2 rabljena, a vendar popol-

noma dobro ohranjena

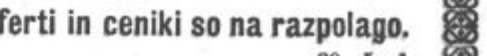
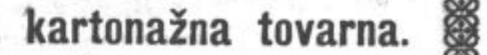
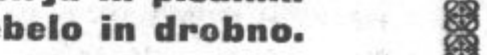
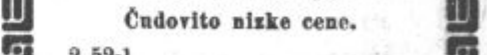
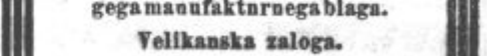
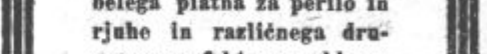
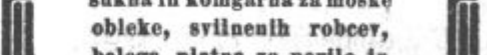
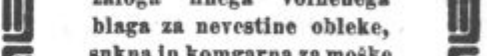
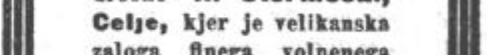
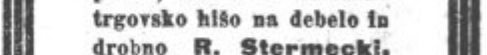
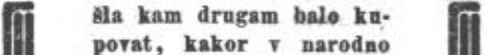
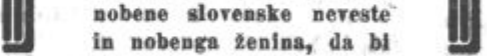
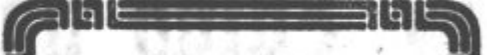
šrot-valčka sistem „Oser“,

katera prodam po jako nizki ceni.

Josip Čretnik

stavitelj mlinov v St. Jurju ob j. žel.

10 2-1

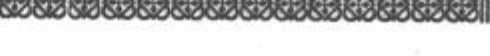
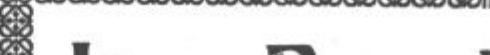

Ženitev

ali možitev ne sme zmotiti nobene slovenske neveste in nobenga ženina, da bi šla kam drugam bala kupovat, kakor v narodno trgovsko hišo na debelo in drobno R. Stermeckl, Celje, kjer je velikanska zaloga finega volnenega blaga za nevestine obleke, suknja in komarna za moške obleke, svilnenih robcev, belega platna za perilo in rjuhe in različnega drugagamanaufakturnega blaga.

Velikanska zaloga. Čudovito nizke cene.

2 52-1

Ivan Bonač, Ljubljana

Velika zaloga papirja in pisalnih potrebščin na debelo in drobno.

Največja jugoavstrijska kartonažna tovarna.

Knjigoveznica.

Točna postrežba in nizke cene. Oferti in ceniki so na razpolago.

20 5-1

Ustanovljena leta 1835.

Franc Ksav. Souvan
Ljubljana.

Bogata zaloga manufakturnega
blaga.

Cene brez konkurence!

Na debelo! 8 15-1 Na debelo!

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega, suknenega in svilnega blaga. Perilno blago, batist, cefir, kreton v velikanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

12 52-1

Proti padavici (božjasti) in krču

se priporoča

rastlinski sok.

Pripravlja se iz samih gorskih in poljskih zelišč in korenin. O najboljših uspehih jamči več sto zahvalnih pisem. Nadalja pojasnila daje in naročila sprejema

J. Žager, Petrovče pri Celju, št. 32.

Edina slovenska spodnještajerska tovarna stolov

Štefan Boucon

Tehar.e, pošta Štore.

Moja leta 1890 ustanovljena tovarna je opremljena z najnovejšimi stroji, vsled tega izvršujem naročila v najkrajšem času in po čudovito nizkih cenah.

Cenike na zahtevanje zastoj.

15 1

Največja in najcenejša izber

zaročnih in različnih drugih zlatih, double itd. uhonov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine. **prstanov**

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si moje velikanke zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur. Budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastoj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, 'Narodni dom'.

6 52-1

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: 'Kamnoseška industrijska družba Celje'.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojalnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnic in kristalnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Načrtovanje ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: lavenje napisov v iste.

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice 7.

Svilnato biago, baržuni, pliši in tenčice. Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.

Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.

Svilnati in baržunasti trakovi.

Pozamenterija porte in vrvce, resice, krepince in vrvce za tapetnike.

Krepi in flori za žalovanje.

Zlate in srebrne resice, čipke in vrvce.

Šerpe iz svile, čipk in volne.

Nogavice za dame, dekleta in otroke.

Jopice, hlačke, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavčuka.

Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.

Gumbi in različne igle.

Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje. Idrisjske čipke, vezene čipke in vložki.

Pajčolani za neveste, mirtovi venči.

Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.

Modrci in potrebščine za modrce.

Glave rokavice in rokavice za uniformiranje pletene, letne in zimске rokavice.

Kopalno perilo, dišave, mila in ustna voda.

Krtače za obleke, glavo in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rate.

Pravo Jägerovo normalno perilo, srajce Tricot, jopice in hlače.

Mrežaste in potne jopice, srajce, čepice in pasovi za šport.

Nogavice, narezalnice, odeje in blazine za potovanje.

Kravate, gumbi za manšete,

Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice in dokolenice, Ogrevanci za kolena, meča, prsi, hrbet, trebuh in glavo.

Nahrbtniki, ovratniki, robci.

Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd. itd.

Štajerski Slovenci! Mislite na narodno zbirko slovenskih akademikov!

Poslano

v pojasnile inšerate g. Ane Strenčan iz Mozirja priobčenih v „Domovini“ št. 148 in „Narodnem Listu“ šte. 52.

Z ozirom na inšerate objavljene v „Domovini“ št. 148, z dne 23. grudnia pr. 1. in v „Narodnem Listu“ št. 52, z dne 24. grudnia pr. 1. sporočam javnosti, da dotični trgovski prostori, katere tako priporoča in ponuja g. Ana Strenčan v Mozirju se niso za v najem oddali, ker imam še jaz, podpisani pravico do taistih ter se bode termin še le pri sodnji določil, kadaj se bodo prostori izpraznili. — Opozarjam pa vsacega, v slučaju, da bi se za prostore zanimal, naj bo oprezen ter nujno svarim, — da se natanko informira o celi zadevi, sicer bo imel takšne neopravičene neprijetnosti, kakor jaz, ko se me sodnijsko boče prisiliti, plačati večjo najemnino, ki je za te prostore z ozirom na 7 tukajšnjih trgovcev že itak previsoka, da se ne shaja. Plačal sem K 1.100 (edentisočsto kron) najemnino ter pajemnice 600.1600 (edentisočstošeststo kron) samo roznine — a še vse premalo.

MOZIRJE, dne 1. prosinca 1909.

Rudolf Pevec

Mozirje, Sav. dol.

Sprejemem več spretnih

ključavničarskih pomočnikov

v stalno dele. Pismene ponudbe na

Ivan Rebek,

ključavničarski mojster v Celju.

30 3-1

Šoštanjska godba

je po ceni na razpolago:
6 do 10 mož na lok in
do 18 mož na pihala.

Kapelnik J. Mazej.

17 8-1

Ravnokar je izšel

Koledar za kmetovalca 1909

uredil dr. konz. J. Legvart. IV. zelo popolnjev letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev, mlekarstvo, preiskovanje in boleznih mleka. Obdelovanje travnikov, ameta in naravna gnojila. Živinozdravništvo. Vinoreja. Tabele za merjenje lesa. Zadrugništvo. Merjenje lesa. Prerač. v kile, orale in hektarje. Koledar in še mnogo drugega. Vezan je letos v posebno močno platno. Cena je 8 pošto K 1.80 in se naroča pri **Ivan Bonaču v Ljubljani**. Valed prihranitve dragerega povzetja se naj 19. znesek naprej dopošlje. 8-1

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

SINGER jeve

šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

Ne dajte se zapeljati po naznanilih, katere nameravajo z namigavanjem na ime **SINGER** prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekupevalce ampak jih predajamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8.

Javna zahvala.

G. dr. Schwabu, zdravniku v Celju, izrekam svojo najlepšo zahvalo, ker mi je moja hčerko Dragico v tako kratkem času zelo nevarne bolezni na očeh ozdravil.

Gaberje, dne 1. prosinca 1909.

Viktor Konečnik, strojevodja.

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vseh v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 53-1

Prevzeti se želi manjša

trgovina

ali tudi samo lokal oziroma gostilna. Ponudbe na „Narodni dnevnik“ pod „Trgovina 1909“.

Kupujte narodni kolek!

Zahtevajte „Nar. Dnevnik“ po vseh gostilnah in kavarnah!

Ker nam primanjkuje prostora, smo morali oddložiti mnogo zanimivega gradiva za prihodnje številke. Slovenci, širite „Narodni Dnevnik“!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Slovenski trgovci pozor!

Naročujte svoje blago pri skoz in skoz slov. tvrdki

„Merkur“ J. Vlčakar in dr.

Trst, ulica Torre Bianca 9.

Zaloga kave, riža in drugega kolonijalnega blaga.

Na debelo!

Nakup in prodaja domačih pridelkov.

3 10-1

Ivan Rebek & Celje

Priporoča se za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje, okove in različna konstrukcijska dela. Imam tudi v zalogi najraznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po poslani meri se hitro in točno izvršujejo, za ista prevzamem tudi zidarska dela ter odgovornost glede dobre izvršbe. Izdelujem tudi vsakovrstne tehtnice. Nadalje napeljujem vodovode, bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri. — **Vse po tovarniških cenah.**

1. 34-1

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje in plodonosno nalaaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

kreditna in stavbna zadruga z omejeno zavezo V GABERJU PRI CELJU

sprejema hran. vloge od vsakega, četudi ni član zadruge na tekoči račun ali na vložne knjižice in jih obrestuje od dneva vložitve do dneva vzdiga po

5%

Rentni davek plačuje zadruga sama, tako da dobijo vlagatelji na leto polnih pet kron od vsakih naloženih sto kron.

Sprejemajo se trgovski računi zanesljivih tvrdk v inkaso in menice v eskompt. Posojila daje zadruga proti 6% obrestovanju na poročito zastavljanje vrednot in dragocenosti ter nepremičnin, proti izstavljanju menic in dolžnih pisem; odplačevanje glavnice in obresti se vrši v mesečnih ali pa posebej dogovorjenih četrtletnih oz. polletnih obrokih. Zadruga „Lastni dom“ ima v Gaberju tik Celja na razpolago 28 lepih stavbenih prostorov, ki merijo skupaj 2 ha 22 a 4 m²; na teh stavi hiše zadružnikom, ki se za to oglašijo in vplačajo v gotovini vsaj 10% vrednosti zemljišča in projektirane stavbe. — Denarni promet leta 1908 do inclusive 1.300.000 K.

Pisarna se nahaja v CELJU, Rotovška ulica šte. 12, v I. nadstropju. Urađuje se vsaki dan med navadnimi uradnimi urami. — Posojila se izplačujejo vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure dopoldne. C. kr. poštne hranilnice račun šte. 54.366. — Telefon šte. 48.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek za gospode in dečke.

Konfekcije za gospe in deklice.

7 1

Slovensko ljudstvo.

*Podpiraj podjetja svojih narodnih moš, svoje
trgoce in obrtnike, ker si osiguraš le s tem
svoj obstoj in se gospodarski osvobodiš!*

Ustanovila se je v **Spodnji Hudinji** tik blizu Celja **slovenska
milarna**, v kateri se izdeljuje

Pfeiferjevo pralno milo

ki prekaša vsak drugi tuji izdelek te vrste.

**Pfeiferjevo pralno milo
z znamko „tiger“**

je najboljšo, ker dela perilo snažno in nežno-
belo kakor nobeno drugo pralno milo, **je naj-
cenejšo**, ker se ga v primesi z drugimi mili
porabi skoraj polovica manj, **je najuporab-
nejše in najizdatnejše**, ker se peni in
je porabno v vsaki vodi, mrzli in topli, trdi in
mehki, in ker odvzame takoj vse madeže, **je
najbolj priporočljivo**, ker ne razjeda
perila, ampak ga ohrani trpežnega in mehkega.

**Pfeiferjevo pralno milo
z znamko „lastovka“**

je pralno milo druge vrste, ki sicer ni tako iz-
vrstno, **kakor je milo z znamko „tiger“** k
se pa tudi lahko kosa z takozvanimi pralnimi mili
nemških milarjev — je cenejšo kakor „tiger“-milo,
pa vendar zelo dobro porabno.

Pfeiferjevo pralno milo obeh znamk se izdeljule
le v kosik po $\frac{1}{2}$ kg, in ne v manjših kakor drugje. —
Pazite na znamko **„tiger“** ali **„lastovka“**, ki je
vtisnjeno na eni strani mila, med tem, ko je na na-
sprotni strani vtisnjeno besedilo, **IVAN PFEIFER,**
Celje — **Cilli** in mi naznanite vsako ponarejanje ali
zlorabo znamke, da se bom vedel pred nepošteno kon-
kurenco varovati.

Slovenske gospodinje! Ne pustite si vsiljevati tujih iz-
delkov, ampak zahtevajte povsod in edino-le Pfeiferjevo pralno milo z
znamko **„tiger“** ali cenejšo z znamko **„lastovka“**.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN PFEIFER, milarna v Spodnji Hudinji pri Celju
pošta Celje.